

Реалізація SWOT-аналізу на практиці дасть змогу перетворити власні слабкі сторони в сильні та усунути зовнішні загрози за рахунок наявних можливостей.

Наук. керівн. Журавльова І. В.

Література: 1. Ансофф І. Стратегическое управление / И. Ансофф ; пер. с англ. – М. : Экономика, 1999. – 225 с. 2. Александров І. О. Фінансова стратегія підприємства / І. О. Александров // Наукові праці Донецького національного технічного університету. – 2003. – № 65. – С. 121–128. 3. Бланк І. А. Фінансова стратегія підприємства / І. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, Эльга, 2004. – 720 с. 4. Лукіна Ю. В. Формування та реалізація стратегії управління фінансами підприємства / Ю. В. Лукіна // Фінанси України. – 2006. – № 3. – С. 113–118. 5. Терещенко С. І. Моделі оцінки платоспроможності підприємств / С. І. Терещенко // Фінанси України. – 2001. – № 7. – С. 69–74.

Ле Х. Ф.

УДК 657.62

Судент 4 курсу
фінансового факультету ХНЕУ

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Зроблено огляд і проаналізовано основні методичні підходи до аналізу фінансових результатів підприємства, проведено їх узагальнення і запропоновано рекомендації для повного та якісного дослідження результатів діяльності суб'єкта господарювання.

Аннотация. Рассмотрены и проанализированы основные методические подходы анализа финансовых результатов предприятия, сделано их обобщение и предложены рекомендации для более полного и качественного исследования результатов деятельности субъектов хозяйствования.

Annotation. The article presents basic methodical approaches to the analysis of financial results of an enterprise. Their generalization is given and recommendations for full and qualitative investigation of the financial results are offered.

Ключові слова: аналіз, оцінка, фінансові результати, прибуток, рентабельність, ефективність, методика аналізу, ефективні управлінські рішення.

За умови встановлення і розвитку ринкових відносин великого значення набуває якісний аналіз фінансових результатів діяльності підприємств. Вчасний та об'єктивний аналіз фінансових результатів сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств, його інвестиційній привабливості та діловій активності, найбільш раціональному та ефективному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, усуненню зайвих, економічно невиправданих витрат. Достовірна інформація про отримані результати фінансового аналізу необхідна для прийняття ефективних управлінських рішень, що в свою чергу призведе до досягнення значної економічної ефективності виробництва та рентабельності продукції. Правильно обраний підхід до аналізу фінансових результатів потрібен для їх планування й прогнозування в майбутньому періоді.

Разом з тим величина фінансового результату визначає можливість подальшого розвитку та створює запаси фінансової стійкості, яка дає змогу підприємству оперативно реагувати на зміни у ринковій кон'юктурі, саме тому актуальним є відпрацювання методичних питань аналізу фінансових результатів.

Метою статті є огляд та порівняльна характеристика існуючих методичних підходів до проведення аналізу фінансових результатів діяльності підприємств.

Методологічні та прикладні аспекти аналізу фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання достатньо широко висвітлені в нормативних документах, а також науковій та навчально-методичній літературі. Дослідження літературних джерел показали відсутність єдності підходів щодо аналізу фінансових результатів діяльності підприємств у вітчизняній практиці.

Метод аналізу фінансових результатів – це прийом, підхід, спосіб вивчення фінансових результатів в їх динаміці і статистиці. Методика аналізу фінансових результатів – це алгоритм, послідовність виконання методів. Інструменти аналізу дозволяють встановити й оцінити загальний фінансовий стан підприємства шляхом визначення системи послідовності проведення розрахунків фінансових результатів.

Основним інформаційним джерелом для аналізу формування, динаміки та структури показників фінансових результатів за видами діяльності є форма № 2 "Звіт про фінансові результати".

© Ле Х. Ф., 2013

Загальні проблеми обліку та аналізу фінансових результатів в умовах ринкової економіки досліджувалися багатьма вітчизняними вченими. Значну увагу їм приділили в своїх працях Лісничка Т. В., Чмутова В. П., Мочаліна З. М., Поспелов О. В., Яріш П. М., Касьянова Ю. В., Лазарєва А. С. та ін. [1 – 5].

Для вдосконалення аналізу фінансових результатів Лісничка Т. В. запропонувала використати таку технологію фінансового аналізу дохідності підприємства, яка наведена у таблиці.

Таблиця

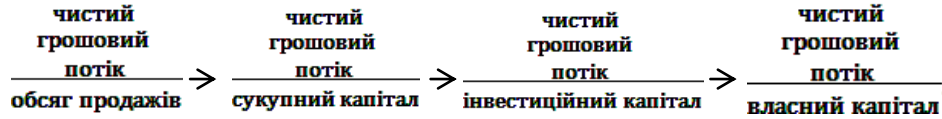
Методика аналізу фінансових результатів підприємства

Етапи	Інструментарій	Отримані результати
Аналіз основних показників ефективності фінансової сфери	Коефіцієнтний метод, порівняльний метод, методи горизонтального та вертикального порівняльного аналізу	Стан фінансової діяльності та фінансові можливості підприємства
Аналіз основних показників виробничої сфери		Ступінь придатності основних виробничих фондів, рівень використання основних засобів та матеріалів у дохідності підприємства
Аналіз основних показників розвитку підприємства		Стан виробництва та фінансових результатів; визначення перспектив для розвитку та закріплення позицій на ринку
Аналіз собівартості за елементами операційних витрат	Методи вертикального та горизонтального порівняльного аналізу	Зміна за період величини витрат на виробництво, які входять у собівартість продукції
Аналіз структури бухгалтерського балансу	Методи вертикального та горизонтального порівняльного аналізу	Величина змін, які відбулися за аналізований період та визначення наслідків
Аналіз фінансового стану підприємства	Коефіцієнтний метод, горизонтальний порівняльний аналіз	Рівень фінансових результатів, які зумовлюють можливості підприємства
Аналіз витрат від браку	Метод відносних різниць	Рівень понесених витрат від браку на виробництв
Аналіз рентабельності продукції	Метод базисних підстановок	Оцінка ефективності та раціональності використання вкладених коштів
Побудова економіко-математичних моделей		
Побудова лінійної багатофакторної регресійної економіко-математичної моделі	Методи кореляційного та регресійного аналізу	Виявлення загальних закономірностей, зв'язків та залежності між чистим прибутком та впливаючих на нього факторів
Формування висновків про загальний стан підприємства, виділення найвагоміших показників впливу на прибутки та доцільність прийняття відповідних управлінських рішень		

Ця методика включає чотири етапи та відповідні підетапи. Вона заснована на застосуванні коефіцієнтного, порівняльного методу, методів горизонтального та вертикального порівняльного аналізу, методу відносних різниць, методу базисних підстановок, а також методів кореляційного та регресійного аналізу. У ній відображаються одразу інструменти, які використалися на кожному етапі (підетапі) аналізу, і результати, які будуть отримані після цього. Ця технологія аналізу дозволяє підприємству отримати результати, за якими керівництво підприємства зможе зробити висновки для прийняття ефективних управлінських рішень [1].

Окрім традиційних математико-статистичних методів дослідження фінансових результатів Яріш П. М. і Касьянова Ю. В. у своїй науковій роботі виділяють економічні методи, методи економічної кібернетики й оптимального програмування, методи дослідження операцій і теорії прийняття рішень. Для глибокої оцінки фінансових результатів і точнішого обґрунтування рекомендацій для покращення роботи підприємства також використовується CVP-аналіз і концепція фінансового важеля [4]. Однак згідно з їх дослідженням, не всі з перерахованих методів можуть знайти безпосереднє застосування в рамках фінансового аналізу, оскільки для ефективного проведення аналізу треба спиратися тільки на основні фінансові інструменти.

Досить актуальна та цікава інформація щодо методичних підходів аналізу фінансових результатів присутня у роботі Чмутаєвої В. П. Наукова новизна дослідження в її роботі базується на використанні нової методики розрахунку рентабельності. Вона пропонує формувати фінансові показники діяльності підприємства на основі розрахунку рівня рентабельності за чистим грошовим потоком [2]:

На думку Чмутаєвої В. П., доцільно використовувати величину чистого грошового потоку для розрахунку показників рентабельності, оскільки величина чистого прибутку, яка вказана в звітності, не відображає реальної суми коштів, якими може розпоряджатися підприємство, через визнання доходів і витрат незалежно від того, отримані або сплачені відповідні грошові суми [2].

Мочаліна З. М. і Поспелов О. В. побудували свій алгоритм проведення аналізу фінансових результатів, в основі якого лежить структурно-динамічний аналіз у поєднанні з факторним аналізом, оцінкою коефіцієнтів, аналізом показників рентабельності й інтегральним аналізом на кінцевому етапі (рисунок). Вони акцентували увагу на тому, що аналіз фінансових результатів слід проводити, дотримуючись логіку руху від загального до приватного, а далі до визначення впливу приватного на загальне. Інакше кажучи, спочатку аналізуються узагальнюючі показники фінансових результатів за видами їх діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна) в їх динаміці, потім вивчається їх структура, визначається зміна в аналізованому періоді щодо базисного періоду або до бізнес-плану; виявляються фактори, дія яких призвела до змін [3].

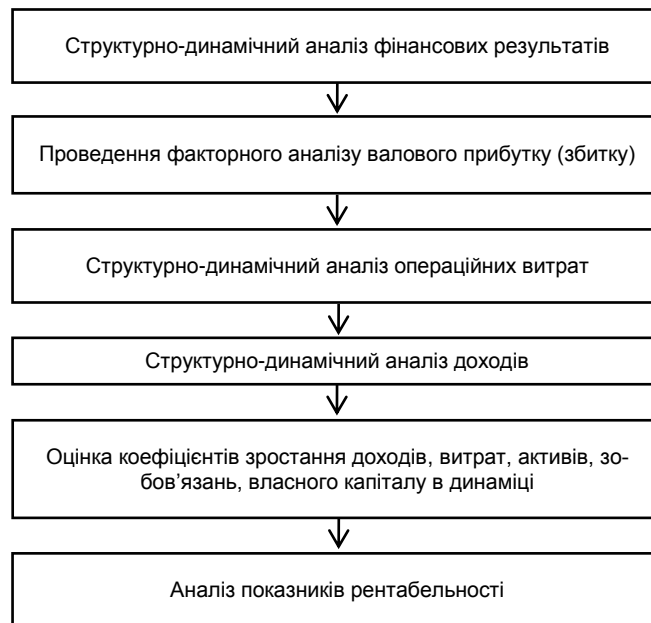

Рис. Алгоритм проведення аналізу фінансових результатів [3]

Згідно з дослідженням Лазаревої А. С., в економічному аналізі фінансових результатів слід будувати і використовувати економіко-математичні моделі за допомогою кореляційно-регресійного методу. Значна перевага даного методу полягає у наочності відображення динаміки і змін показників, які аналізуються. Крім того, є можливість визначити прогнозовані величини у майбутньому періоді. Однак слід зазначити, що не всі явища і процеси можна формалізувати для включення в математичну модель. Крім того, варто зауважити, що жодна модель не дає абсолютно точної характеристики досліджуваних економічних процесів [5].

Таким чином, розглянувши і проаналізувавши методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств, запропонованих різними авторами, можна стверджувати, що не існує єдиних методичних підходів щодо аналізу фінансових результатів.

Складність і різноманітність методик залежить від рівня управління: чим нижчий за ієрархією рівень управління, тим більш спрощені проблеми та методики аналізу, і навпаки, чим вищий рівень управління, тим складніші виникають проблеми, які відповідно, потребують застосування найбільш досконалої методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств.

Правильно обрана методика аналізу фінансових результатів може стати основою для отримання достовірних показників, а значить, максимально ефективного використання фінансових ре-

курсів підприємства, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Використання даних періодичної бухгалтерської звітності у сукупності з множинністю параметрів аналізу фінансових результатів не дають значущого ефекту в оперативному ухваленні рішень у складній реальній ситуації, тому проведення аналізу фінансових результатів потребує попереднього вибору обмеженого набору основних, найбільш значущих і не суперечних один одному параметрів, що дадуть можливість своєчасного виявлення певних резервів зростання ефективності діяльності суб'єкта господарювання.

Наук. керівн. Берест М. М.

Література: 1. Лісничка Т. В. Удосконалення методики аналізу фінансових результатів [Текст] / Т. В. Лісничка // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 122–124. 2. Чмутова В. П. Методические подходы к статистической оценке финансовых результатов деятельности предприятия / В. П. Чмутова // Вісник. – 2001. – № 1(17). – С. 66–69. 3. Мочаліна З. М. Методичний інструментарій та сучасні проблеми аналізу фінансових результатів / З. М. Мочаліна, О. В. Поспелов // Науково-технічний збірник "Комунальне господарство міст". – 2011. – № 98. – С. 221–227. 4. Яріш П. М. Методи проведення аналізу фінансових результатів діяльності організацій / П. М. Яріш, Ю. В. Касьянова // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 159–162. 5. Лазарева А. С. Особливості аналізу фінансових результатів на підприємстві / А. С. Лазарева // Управління розвитком. – 2013. – № 4(144). – С. 175–178.

УДК 658.15:005.21:[005.52:005.33]

Міхайліченко Д. С.

Магістр 1 року навчання
фінансового факультету ХНЕУ

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА КОНДИТЕРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ SWOT-АНАЛІЗУ

Анотація. Проведено дослідження стратегічного аналізу підприємства за допомогою методу SWOT-аналізу, оцінено внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на розвиток підприємства, проаналізовано переваги та недоліки методів аналізу.

Аннотация. Проведено исследование стратегического анализа предприятия с помощью метода SWOT-анализа, оценены внутренние и внешние факторы, влияющие на развитие предприятия, проанализированы преимущества и недостатки методов анализа.

Annotation. A study of the strategic analysis of the company based on the method of SWOT-analysis is conducted. The internal and external factors that influence the development of enterprises are evaluated. Advantages and disadvantages of methods of analysis are discussed.

Ключові слова: фінансова стратегія підприємства, стратегічний аналіз, SWOT-аналіз, елементи, переваги, недоліки.

На сьогоднішній день ринок кондитерських виробів інтенсивно розвивається в Україні. Неухильно зростає попит на солодощі серед населення, посилюються вимоги до якості та безпеки харчових продуктів, з'являються нові види товарів – усі ці фактори призводять до зростання конкуренції виробників. Одним із актуальних завдань для підприємств галузі є формування та утримання стійких позицій як на вітчизняному, так і на міжнародних ринках. Це досягається за рахунок формування високоєфективної системи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Тим паче, для досягнення цієї мети необхідно проводити постійний моніторинг усіх можливих зовнішніх загроз, з якими можливо зіткнутися у майбутньому, а також урахувати всі можливі вигоди від завоювання нового сегменту ринку. При цьому керівництву необхідно чітко знати внутрішні сильні та слабкі сторони функціонування фірми.

Стратегічне планування, як функція управління, полягає в прагненні завчасно врахувати внутрішні та зовнішні фактори, що забезпечують сприятливі умови для нормального функціонування та розвитку підприємств [1].